

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2012

**WISKUNDE V3
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 13 bladsye.

VRAAG 1			
1.1	2; 4; 10; 20	(3)	✓✓✓4; 10; 20
1.2	$2a = 4$		
	$a = 2$		✓ $a = 2$
	$3a + b = 2$		
	$3(2) + b = 2$		
	$6 + b = 2$		
	$b = -4$ OF ANDERSINS		✓ $b = -4$
	$a + b + c = 2$		
	$2 - 4 + c = 2$		
	$c = 4$		✓ $c = 4$
	$T_n = an^2 + bn + c$		
	$T_n = 2n^2 - 4n + 4$	(4)	✓ $T_n = 2n^2 - 4n + 4$
		[7]	

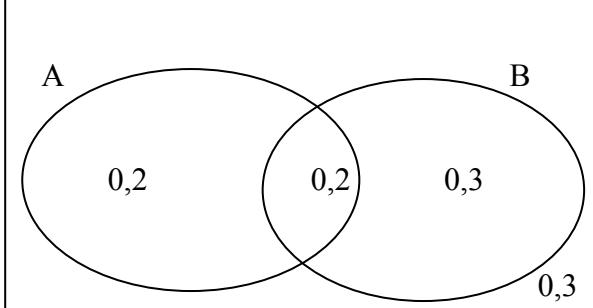
VRAAG 2

2.1	$\frac{87,5}{100} \times 36\ 600$ OF $36\ 600 - 12,5\%(36\ 600)$ $= 32\ 025$ $= 32\ 025$	(2)	✓ 87,5 of 12,5% ✓ antwoord
2.2	Styging $= 41\ 109 - 36\ 600$ $= 4509$ Persentasiestyging $= \frac{4509}{36\ 600} \times 100$ $= 12,32\%$	(2)	✓ 4509 ✓ antwoord
2.3	Gemiddelde maandelikse verkope $= \frac{32\ 025 + 36\ 600 + 41\ 109}{3}$ $= 36\ 578$ Nee, want $36\ 578 < 37\ 000$	(2)	✓ 36 578 ✓ Nee/rede
		[6]	

VRAAG 3

3.1	IK telling > 115 $\frac{16}{100} \times 48\ 000\ 000 = 7\ 680\ 000 \text{ mense}$	(2)	$\checkmark \frac{16}{100}$ $\checkmark$ antwoord
3.2	IK telling < 130 $\frac{98}{100} \times 48\ 000\ 000 = 47\ 040\ 000 \text{ mense}$	(2)	$\checkmark \frac{98}{100}$ $\checkmark$ antwoord
3.3	48 000 000 – 47 040 000 = 960 000 $\frac{960\ 000}{48\ 000\ 000} \times 100 = 2\%$ OF slegs antwoord (vol punte)	(2)	$\checkmark$ 960 000 $\checkmark$ antwoord
3.4	Steekproef = $\frac{4\ 800\ 000}{48\ 000\ 000} \times 100 = 10\%$ Ja, steekproef is 10% van die bevolking.	(2)	$\checkmark$ 10% $\checkmark$ gevolgtrekking
			[8]

VRAAG 4

4.1	4.1.1		(3)	$\checkmark$ slegs A /slegs B $\checkmark$ $A \cup B$ $\checkmark$ $(A \cup B)'$
	4.1.2	Vir onderling uitsluitlik gebeurtenisse: $P(A) + P(B) = P(A \cup B)$ $0,4 + 0,5 = 0,7$ $0,9 \neq 0,7$ $\therefore P(A) + P(B) \neq P(A \cup B)$ $\therefore$ NIE onderling uitsluitlik NIE.	(3)	$\checkmark$ waarskynlikheidsreël $\checkmark$ substitusie $\checkmark$ gevolgtrekking

	4.1.3	<p>Vir onafhanklike gebeurtenisse:</p> $P(A) \times P(B) = P(A \cap B)$ $P(A) + P(B) - P(A \cap B) = P(A \cup B)$ $0,4 + 0,5 - P(A \cap B) = 0,7$ $- P(A \cap B) = 0,2$ $P(A \cap B) = 0,2$ $\therefore P(A) \times P(B) = 0,4 \times 0,5$ $= 0,2$ $\therefore P(A) \times P(B) = P(A \cap B)$ $\therefore \text{onafhanklike gebeurtenisse}$		<ul style="list-style-type: none"> ✓ waarskynlikheidsreël ✓ uitbreiding ✓ antwoord ✓ gevolgtrekking 																																															
				(4)																																															
4.2	4.2.1																																																		
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 2px;">\diagdown Ouderdomme</th> <th style="padding: 2px;">< 30</th> <th style="padding: 2px;">30 – 39</th> <th style="padding: 2px;">40 – 49</th> <th style="padding: 2px;">≥50</th> <th style="padding: 2px;">TOTALE</th> </tr> <tr> <th style="text-align: left; padding: 2px;">\diagup Kwalifikasies</th> <th style="padding: 2px;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">3 jaar, professioneel</td> <td style="padding: 2px;">15</td> <td style="padding: 2px;">152</td> <td style="padding: 2px;">102</td> <td style="padding: 2px;">221</td> <td style="padding: 2px;">490</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">4 jaar, professioneel</td> <td style="padding: 2px;">43</td> <td style="padding: 2px;">337</td> <td style="padding: 2px;">311</td> <td style="padding: 2px;">166</td> <td style="padding: 2px;">857</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Graad, professioneel</td> <td style="padding: 2px;">211</td> <td style="padding: 2px;">578</td> <td style="padding: 2px;">298</td> <td style="padding: 2px;">145</td> <td style="padding: 2px;">1232</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Hoër graad professioneel</td> <td style="padding: 2px;">12</td> <td style="padding: 2px;">121</td> <td style="padding: 2px;">127</td> <td style="padding: 2px;">37</td> <td style="padding: 2px;">297</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Graad, nie professioneel</td> <td style="padding: 2px;">13</td> <td style="padding: 2px;">55</td> <td style="padding: 2px;">45</td> <td style="padding: 2px;">15</td> <td style="padding: 2px;">128</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">TOTALE</td> <td style="padding: 2px;">294</td> <td style="padding: 2px;">1243</td> <td style="padding: 2px;">883</td> <td style="padding: 2px;">584</td> <td style="padding: 2px;">3004</td> </tr> </tbody> </table>	\diagdown Ouderdomme	< 30	30 – 39	40 – 49	≥50	TOTALE	\diagup Kwalifikasies						3 jaar, professioneel	15	152	102	221	490	4 jaar, professioneel	43	337	311	166	857	Graad, professioneel	211	578	298	145	1232	Hoër graad professioneel	12	121	127	37	297	Graad, nie professioneel	13	55	45	15	128	TOTALE	294	1243	883	584	3004	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ouderdomme ✓ kwalifikasies
\diagdown Ouderdomme	< 30	30 – 39	40 – 49	≥50	TOTALE																																														
\diagup Kwalifikasies																																																			
3 jaar, professioneel	15	152	102	221	490																																														
4 jaar, professioneel	43	337	311	166	857																																														
Graad, professioneel	211	578	298	145	1232																																														
Hoër graad professioneel	12	121	127	37	297																																														
Graad, nie professioneel	13	55	45	15	128																																														
TOTALE	294	1243	883	584	3004																																														
	4.2.2	$P(\text{onderwyser} < 40) = \frac{294+1243}{3004}$ $= \frac{1537}{3004}$ $= 0,51$	(2)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ optelling ✓ antwoord 																																															
	4.2.3	$P(\text{onderwyser} < 40 \text{ en professionele graad})$ $= \frac{211+12+578+121}{3004}$ $= \frac{922}{3004}$ $= 0,31$	(2)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ optelling ✓ antwoord 																																															

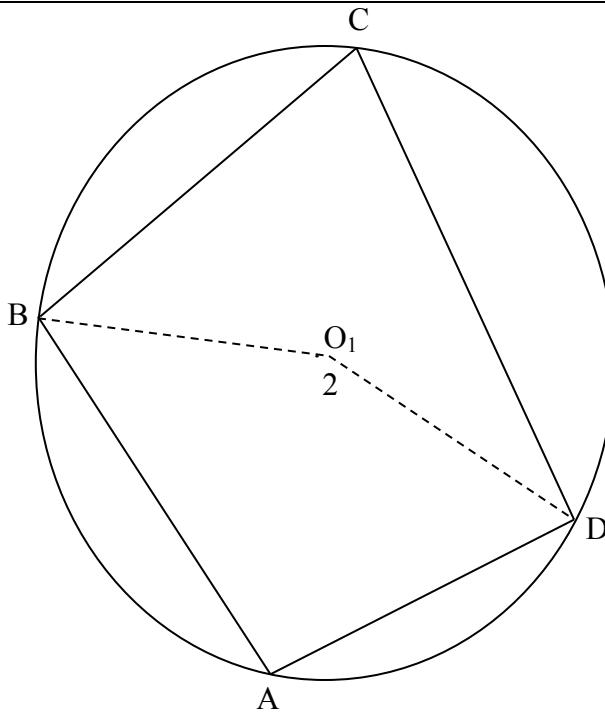
	4.2.4	$P(\text{onderwyser, nie graad}) = \frac{490+857}{3004}$ = $\frac{1347}{3004}$ = 0,45	(2)	✓ optelling ✓ antwoord
	4.2.5	$P(\text{onderwyser} > 40, \text{ nie graad})$ = $\frac{102+221+311+166}{3004}$ = $\frac{800}{3004}$ = 0,27	(2)	✓ optelling ✓ antwoord
	4.2.6	Vir onderling uitsluitlike gebeurtenisse: $P(A) + P(Q) = P(A \cup Q)$ $\frac{294}{3004} + \frac{857}{3004} = \frac{211}{3004}$ 0,383 ≠ 0,070 $\therefore$ nie onderling uitsluitlike gebeurtenisse	(3)	✓ optelling ✓ antwoord ✓ gevolgtrekking
			[23]	

VRAAG 5			
5.1	Aantal letters beskikbaar: 26 Aantal syfers beskikbaar: 9 Moet 'n totaal hê van $\geq 75\ 000$ 1 syfer: $9 \times 26 = 234$ 2 syfers: $9 \times 9 \times 26 = 2106$ 3 syfers: $9 \times 9 \times 9 \times 26 = 18\ 954$ 4 syfers: $9 \times 9 \times 9 \times 9 \times 26 = 170\ 586$ $\therefore$ Die inventarisstelsel moet VIER syfers hê.	(4)	✓ 26 en 9 ✓ ongelykheid ✓ vermenigvuldiging ✓ gevolgtrekking
5.2	5.2.1 $5 \times 3 = 15$	(1)	✓ antwoord
	5.2.2 ${}^8C_2 = 28$ maniere OF $7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 28$	(2)	✓ tel beginsel metode ✓ antwoord
		[7]	

VRAAG 6	NEEM KENNIS: Volgens die NCS moet die oplossing vir Data Hantering probleem op 'n sakrekenaar gedoen word. Die alternatief is die gebruik van die pen- en papier metode.
6.1	
	☒ ☒ 9 punte
	(2)
6.2	swak, positiewe verhouding
	☒ swak, (1) positief
6.3	$r = 0,597$
	☒ ☒ antwoord
6.4	$\hat{y} = a + bx$ $= 74,8 + 0,3x$
	☒ ☒ a (3) ☒ b
6.5	$y = 92,8$ cm vanaf die grafiek
	☒ antwoord ☒ lyn (2)
6.6	$\hat{y} = 74,8 + 0,3x$ $= 74,8 + (0,3 \times 200)$ $= 134,8$ cm
	☒ substitusie ☒ antwoord (2)
	[12]

*VIR VRAAG 7 TOT 10 VOLG DIE KANDIDAAT SE REDENASIE *	
--	--

VRAAG 7	
----------------	--

Konstruksie: Maak O die middelpunt van die sirkel. Trek radiusse BO en DO.

Te bewys: $\hat{A} + \hat{C} = 180^\circ$

Bewys: $\hat{O}_2 = 2\hat{A}$ (middelpuntshoek = $2 \times$ omtrekshoek)

$\hat{O}_1 = 2\hat{C}$ (middelpuntshoek = $2 \times$ omtrekshoek)

$$\hat{O}_2 + \hat{O}_1 = 360^\circ \quad (\text{som van die hoeke om 'n punt} = 360^\circ)$$

$$2\hat{A} + 2\hat{C} = 360^\circ$$

$$2(\hat{A} + \hat{C}) = 360^\circ$$

$$\begin{aligned}\hat{A} + \hat{C} &= \frac{360^\circ}{2} \\ &= 180^\circ\end{aligned}$$

✓ konstruksie

✓ stelling/rede

✓ stelling/rede

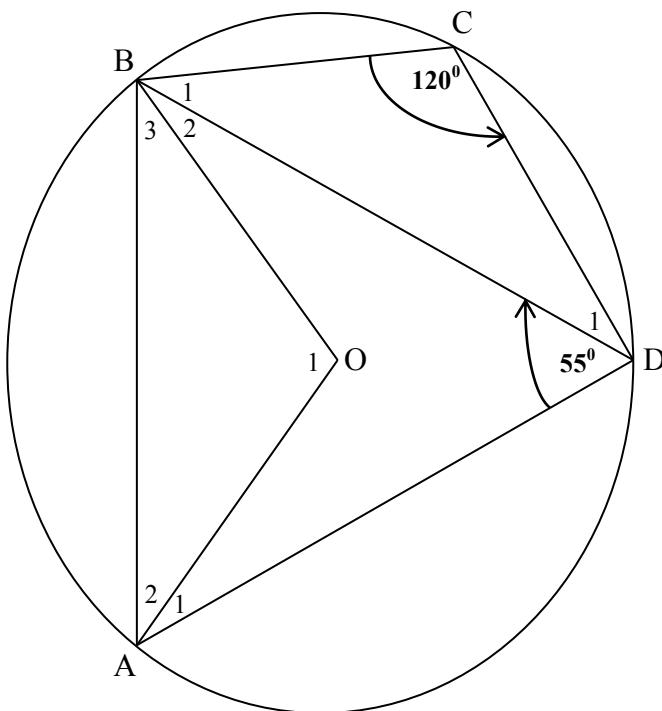
✓ stelling/rede

✓ afleiding

[5]

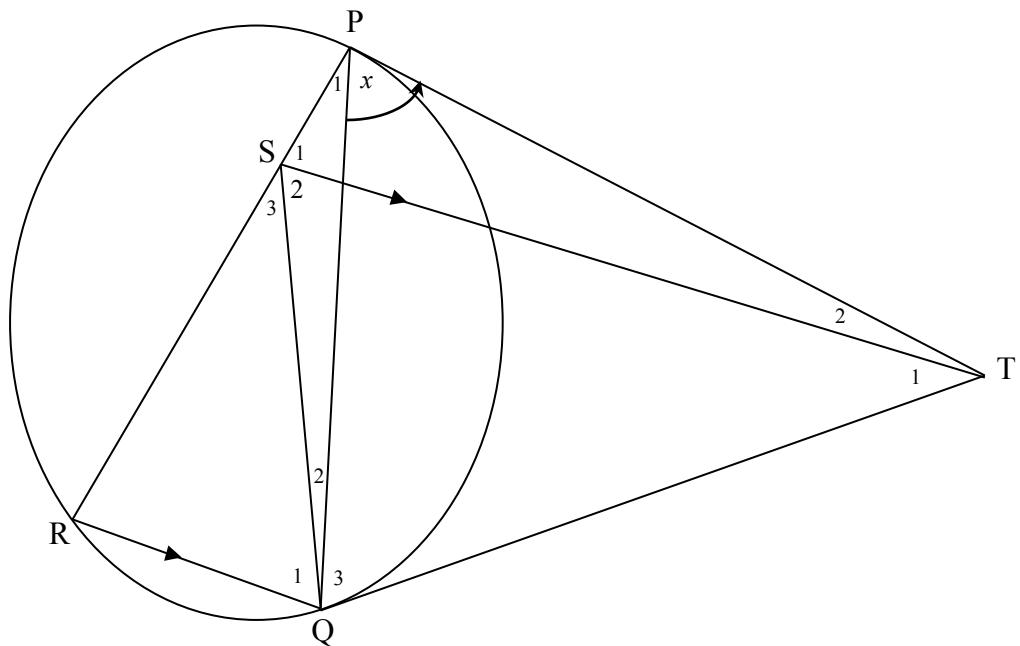
VRAAG 8

8.1

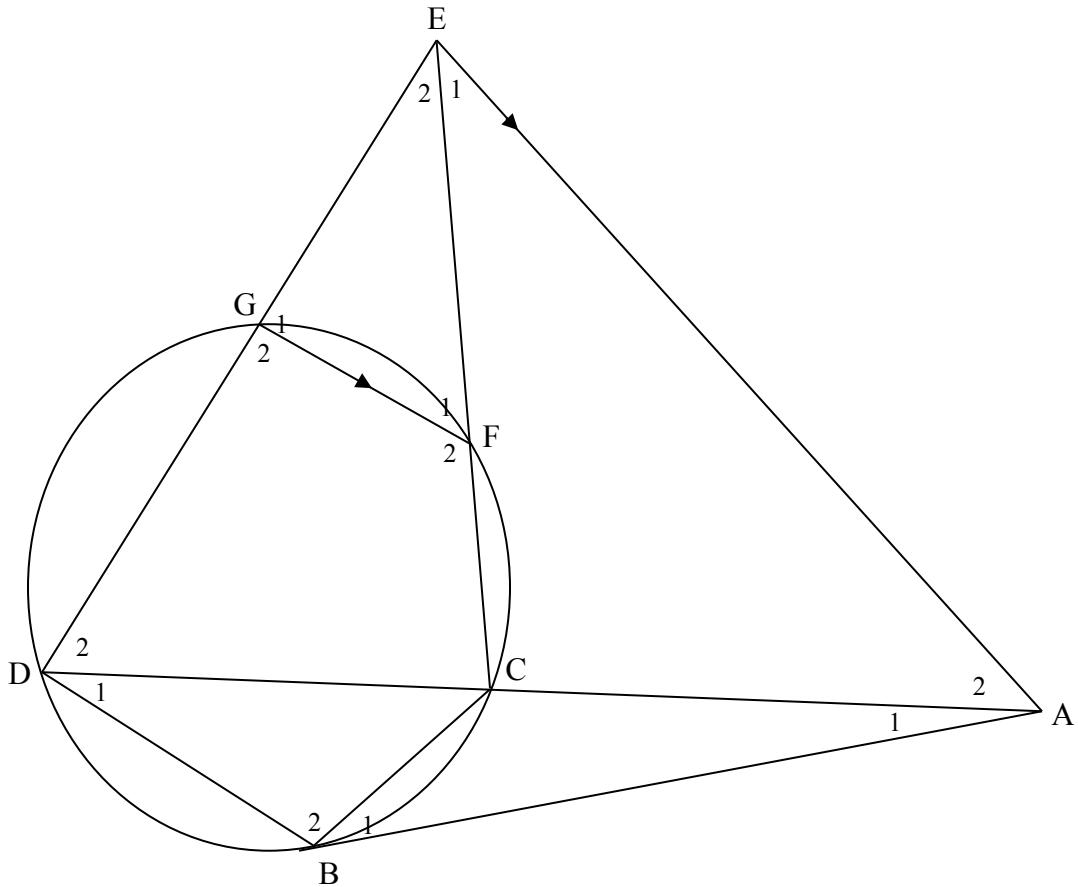
8.1.1	$\hat{O}_1 = 2\widehat{ADB}$ (middelpuntshoek = $2 \times$ omtrekshoek) $= 2(55^\circ)$ $= 110^\circ$	(2)	☒ stelling ☒ rede
8.1.2	$\hat{A}_2 = 35^\circ$ ($\triangle AOB$ is gelykbenig, $OB = OA$ radiusse) $B\hat{A}D = 60^\circ$ (som van teenoorst. $\angle^e$ van koordevh. = 180°) $O\hat{A}D = 60^\circ - 35^\circ$ $= 25^\circ$	(4)	☒ stelling ☒ rede ☒ stelling/rede ☒ antwoord

8.2

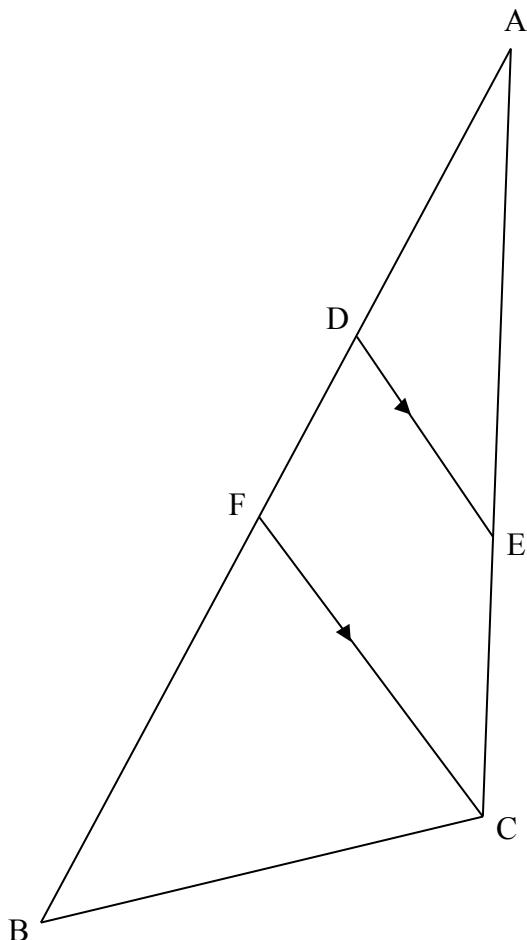
8.2.1	$\hat{Q}_3 = x$ (twee raaklyne getrek vanaf dieselfde punt) $\hat{R} = x$ (raaklyn/koord stelling) $\hat{S}_1 = x$ (ooreenkomsige hoeke, $RQ \parallel ST$)	(3)	☒ antwoord/rede ☒ antwoord/rede ☒ antwoord/rede
8.2.2	$\hat{Q}_3 = \hat{S}_1 = x$ (sien hierbo) $\therefore TPSQ$ is 'n koordevierhoek, hoeke wat onderspan word deur dieselfde koord is gelyk.	(2)	☒ stelling ☒ gevolgtrekking
8.2.3	$T\hat{P}Q = \hat{S}_2$ ($\angle^e$ op dieselfde koord: $TPSQ$ is 'n koordevierhoek) $T\hat{P}Q = \hat{S}_1 = x$ (vanaf VRAAG 8.2.1) $\therefore \hat{S}_1 = \hat{S}_2$ TS halveer $P\hat{S}Q$	(2)	☒ stelling ☒ gevolgtrekking /rede
8.2.4	$\hat{Q}_1 = \hat{S}_2 = x$ (verwisselende hoeke, $RQ \parallel ST$) $P\hat{R}Q = \hat{Q}_1 = x$ (bewys in VRAAG 8.2.1) $\therefore \Delta RQS$ is 'n gelykbenige driehoek, basishoeke is gelyk.	(2)	☒ stelling/rede ☒ stelling/ gevolgtrekking
		[15]	

VRAAG 9

9.1	<p>In $\triangle ABC$ en $\triangle ADB$:</p> <p>$\hat{A}_1$ is gemeen</p> <p>$\hat{B}_1 = \hat{D}_1$ (raaklyn/koord stelling)</p> <p>$\therefore \triangle ABC \parallel \triangle ADB (\angle, \angle, \angle)$</p> <p>$\therefore \frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AB}$</p> <p>$\therefore AB^2 = AC \cdot AD$</p>	(3)	✓ stelling/rede ✓ stelling/rede ✓ gevolgtrekking
9.2	<p>In $\triangle ACE$ en $\triangle AED$:</p> <p>$\hat{A}_2$ is gemeen</p> <p>$\hat{E}_1 = \hat{F}_1$ (verwisselende hoeke, $AE \parallel GF$)</p> <p>$\hat{D}_2 = \hat{F}_1$ (buitehoek van koordevierhoek $GDCF$)</p> <p>$\therefore \hat{E}_1 = \hat{D}_2$</p> <p>$\therefore \triangle ACE \parallel \triangle AED (\angle, \angle, \angle)$</p>	(3)	✓ stelling/rede ✓ stelling/rede ✓ stelling/rede

9.3	$\frac{AE}{AD} = \frac{AC}{AE}$ ($\Delta ACE \sim \Delta AED$) $\therefore AE^2 = AC \cdot AD$ en $AB^2 = AC \cdot AD$ (bewys in VRAAG 9.1) $\therefore AB^2 = AE^2$ $\therefore AB = AE$	(3)	☒ stelling/rede ☒ afleiding ☒ gevolgtrekking
		[9]	

VRAAG 10

10.1	$\frac{AE}{EC} = \frac{2}{1}$ (gegee)	(1)	☒ antwoord
10.2	$\frac{AD}{DF} = \frac{AE}{EC} = \frac{2}{1}$ (lyn aan een sy van Δ)	(1)	☒ stelling

10.3	$\frac{AD}{AB} = \frac{1}{3}$ $\frac{2x}{AB} = \frac{1}{3}$ $AB = 6x$ $\therefore \frac{AD}{DB} = \frac{2x}{4x}$ $= \frac{1}{2}$	(3)	✓ verhouding ✓ $AB = 6x$ ✓ antwoord
10.4	Oppv. van $\Delta CFB = \frac{1}{2} FB.h$ Oppv. van $\Delta CFA = \frac{1}{2} AF.h$ $AB = FB + AF$ $6x = 3x + 3x$ (AB = 6x vanaf VRAAG 10.3) $\therefore \frac{\text{Oppv } \Delta CFB}{\text{Oppv } \Delta CFA} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 3x \cdot h}{\frac{1}{2} \cdot 3x \cdot h}$ $= \frac{1}{1}$ $\therefore \text{Oppv. van } \Delta CFB = \text{Oppv. van } \Delta CFA$		✓ formule ✓ $FB = AF = 3x$ ✓ antwoord
		[8]	
	TOTAAL:	100	